

ΝΟΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

Βουλευτής Χίου Ν.Δ.,
πρόην υπουργός Προστασίας του Πολίτη

Πώς θα αντιμετωπιστεί η «μικρή» παραβατικότητα - Ένα αλληλένδετο τρίγωνο δράσεων

Στις προγραμματικές δηλώσεις της κυβέρνησης αναφέρθηκε στην ανάγκη προτεραιοποίησης της αντιμετώπισης της «μικρής» παραβατικότητας. Την παραβατικότητα που αφορά στην καθημερινότητά μας, στον δρόμο, στον χώρο εργασίας, στο πανεπιστήμιο. Την αντικοινωνική δηλαδή συμπεριφορά που επηρεάζει δυσανάλογα το κοινωνικό σύνολο.

Θεωρώ ότι απαιτείται ένα αλληλένδετο τρίγωνο δράσεων με
α) κατάλληλες δυνάμεις και στρατηγική της Ελληνικής Αστυνομίας,
β) υποχρεωτική εκτέλεση μέρους των ποινών που επιβάλλονται και
γ) αξιοποίηση εναλλακτικών τρόπων έκτισης ποινής και δημιουργία «ελαφρών» / αστικού τύπου σωφρονιστικών δομών.

Κατευθύνσεις στις οποίες ήδη εργάζεται αποτελεσματικά η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη. Κατευθύνσεις που απαιτούν τη συνέργεια των υπουργείων Προστασίας του Πολίτη και Δικαιοσύνης, αλλά και την ενεργή συμμετοχή συναρμόδιων υπουργείων.

■ Πρώτον, ήδη η ΕΛ.ΑΣ. αυξάνει τις δυνάμεις που ενεργούν στο πεδίο και ενισχύει τον τεχνολογικό της εξοπλισμό. Ανακατανομιστας το προσωπικό, πρέπει να δείξει μηδενική ανοχή στην παραβατικότητα. Χρησιμοποιώντας κλίμακες, σταθερές και φορητές, όπως προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, για την πρόληψη και καταγραφή έγκλημα συμπεριφορών.

■ Δεύτερον, το υπουργείο Δικαιοσύνης ήδη εργάζεται για την αλλαγή της κείμενης νομοθεσίας. Στόχος πρέπει να είναι να εκτίουν μέρος της ποινής τους οι καταδικασθέντες για αντικοινωνικές παραβατικές συμπεριφορές. Με ταχείες, αυτόφωρες διαδικασίες. Ακούμε συχνά για συλλήψεις σε επεισόδια, εμπρησμούς, φθορά δημόσιας περιουσίας κ.ά., αλλά αυτές οι συλλήψεις σπανίως συνοδεύονται με καταδίκη που προβλέπει κάποια έκτιση ποινής. Η πρακτική αυτή οδηγεί σε περιπτώσεις συστηματικής παραβατικότητας, όπως βιώσαμε στο παρελθόν σε πανεπιστήμια, γήπεδα και γειτονίες μεγάλων πόλεων.

■ Τρίτον, χρειάζεται να δώσουμε έμφαση σε εναλλακτικές μορφές έκτισης σωφρονιστικών ποινών, ειδικά για χαμηλής απειλής αδικήματα, με δράσεις που δεν αποτελούν κίνδυνο για το κοινωνικό σύνολο. Η έκτιση ποινών με τη μορφή κοινοφελούς εργασίας και το βραχιολάκι - το οποίο δυστυχώς ακόμα εφαρμόζεται σε ελάχιστες περιπτώσεις -, καθώς και η λειτουργία

Θεωρητικοί της Εγκληματολογίας υποστηρίζουν ότι η βεβαιότητα μιας μικρότερης ποινής από την αχνή πιθανότητα μιας μεγαλύτερης λειτουργεί αποτρεπτικά. Για την έκτιση αυτών των ποινών, όμως, χρειάζεται ένα πιο εξειδικευμένο σωφρονιστικό σύστημα, κατάλληλο για μικρότερες ποινές. Από την άλλη, χρειάζεται οι καταδικασθέντες για αντικοινωνικές παραβατικές συμπεριφορές να τιμωρούνται αυστηρά και να εκτίουν τις ποινές τους

πρότυπων ανοικτών σωφρονιστικών καταστημάτων «αστικού τύπου» για μικρές ποινές μπορούν να συμβάλουν καταλυτικά ώστε η αστυρροποίηση στην έκτιση ποινών να μην επηρεάσει το ήδη βεβαρημένο σωφρονιστικό σύστημα.

Η στρατηγική αυτή μπορεί να βοηθήσει καταλυτικά στην εμπέδωση αισθήματος ασφάλειας και δικαιοσύνης στους πολίτες, όπως προβλέπει η Νέα Δημοκρατία. Τα τρία αυτά σημεία λειτουργούν ως ένα ενιαίο σύστημα για τη διασφάλιση της κοινωνικής γαλήνης και της ασφάλειας. Η αποτελεσματικότητα της ΕΛ.ΑΣ. πρέπει να μεταφράζεται σε λογοχημένες αλλά εφαρμόσιμες και ουσιαστικές επιπτώσεις για τους παραβάτες.

Θεωρητικοί της Εγκληματολογίας υποστηρίζουν ότι η βεβαιότητα μιας μικρότερης ποινής από την αχνή πιθανότητα μιας μεγαλύτερης λειτουργεί αποτρεπτικά. Για την έκτιση αυτών των ποινών, όμως, χρειάζεται ένα πιο εξειδικευμένο σωφρονιστικό σύστημα, κατάλληλο για μικρότερες ποινές. Είναι δεδομένο ότι η προστασία της ζωής και της περιουσίας όλων των πολιτών αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα για την κυβέρνηση. Για να επιτευχθεί αυτή η δέσμευση θα πρέπει να συνεχιστεί η έμπρακτη στήριξη στους άνδρες και τις γυναίκες της ΕΛ.ΑΣ. αναβαθμίζοντας τις δυνατότητές τους, ποιοτικά και ποσοτικά. Με σχέδιο, τεχνολογική αναβάθμιση, συντονισμένες δράσεις και έμφαση στη διαρκή εκπαίδευση. Κλείνοντας, θέλω να αναφερθώ ξεχωριστά στο ζήτημα της παραβατικότητας των ανηλίκων. Ζήτημα που με προβληματίζει έντονα, καθώς εντείνεται στα σχολεία μας και στους δρόμους των πόλεων. Αποτελεί ζήτημα που αφορά ένα ευαίσθητο κομμάτι του πληθυσμού, τα παιδιά μας. Ηδη από τον Ιούλιο, η κυβέρνηση έδωσε έμφαση στη διυπουργική συνεργασία για την πρόληψη και αντιμετώπιση του κρίσιμου αυτού ζητήματος. Εδώ απαιτείται επαυξημένη ευαισθησία, ενώ παράλληλα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην πρόληψη.

Ο ρόλος της Αστυνομίας, δηλαδή η καταστολή, έρχεται αφού εκδηλωθεί η παραβατικότητα από την πλευρά των νέων. Εκείνο που πρέπει να κάνουμε είναι να αποτρέψουμε την εκδήλωση της παραβατικότητας. Αυτό θα επιτευχθεί με δράσεις που θα αναβαθμίσουν ποιοτικά την έμφαση της ΕΛ.ΑΣ.

Η αξιοποίηση του επιστημονικού προσωπικού είναι αναγκαία για τη στήριξη προς τα θύματα της νεανικής παραβατικότητας και της ενδοοικογενειακής βίας, η οποία σε αρκετές περιπτώσεις είναι αλληλένδετη με τα φαινόμενα παραβατικής συμπεριφοράς από ανήλικους.